

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การดำเนินการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เมืองสาละวัน แขวงสาละวัน สาธารณะรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษา เมืองสาละวัน จำนวน 135 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ชนิดประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคอร์ท จำนวน 48 ข้อ ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ระหว่าง .35 - .75 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนโดยใช้ t - test แบบ Independent Sample

สรุป

ผลการศึกษาการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เมืองสาละวัน สรุปผลได้ดังนี้

1. การส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเมืองสาละวัน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการส่งเสริมด้านการวางแผนการเรียนการสอนมาก รองลงมาได้แก่การส่งเสริมด้านการพัฒนาการเรียนการสอน ด้านการส่งเสริมด้านการประเมินผลการเรียนการสอน และด้านการกำกับติดตามผลการเรียนการสอน

1.1 การส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเมืองสาละวัน ด้านการวางแผนการจัดการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารมีการกำหนดมาตรการผลักดันให้แผนงาน/ โครงการที่ส่งเสริมการเรียนการสอนบรรลุความสำเร็จมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การทำแผนส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการแก้ปัญหาต่าง ๆ และ ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการสอนที่มีเนื้อหาและกิจกรรมที่สอดคล้องกับการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและน้อยสุดได้แก่การวางแผนจัดสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรท้องถิ่นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับชุมชนและสังคมอยู่ในระดับปานกลาง

1.2 การส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เมืองสาละวัน ด้านการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายชื่อเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูแสวงหาความรู้และพัฒนาตนเองให้มีคุณสมบัติตอบสนองต่อการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากที่สุด รองลงมาได้แก่ สนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง และส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมที่มุ่งให้ผู้เรียนได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองและน้อยสุดได้แก่การเข้าร่วมประชุมสัมมนาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง

1.3 การส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเมืองสาละวัน ด้านการกำกับติดตามการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายชื่อเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ มีการส่งเสริมเอาใจใส่แนะนำให้ครูเข้าใจจุดมุ่งหมายโครงสร้างของหลักสูตรการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รองลงมาได้แก่ การอำนวยความสะดวกแก่ครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเต็มที่และสนับสนุนครูและบุคลากรจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามลำดับและน้อยสุดได้แก่การจัดหางบประมาณ สนับสนุนการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรอยู่ในระดับปานกลาง

1.4 การส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเมืองสาละวัน ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายชื่อเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ มีการส่งเสริมให้ครูจัดให้มีการประเมินตนเองของนักเรียน รองลงมาได้แก่ การส่งเสริมให้ครูวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้วิธีที่หลากหลายและส่งเสริมให้ครูนำผลงานการประเมินทุกครั้งมาปรับปรุงการเรียนการสอน ตามลำดับและน้อยสุดได้แก่ การประเมินผลการปฏิบัติงานโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานของครู

2. ผลการเปรียบเทียบการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเมืองสาละวัน จำแนกตามประเภทโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านการวางแผนการเรียนการสอนและด้านการพัฒนาการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 ยกเว้นด้านการกำกับติดตามการเรียนการสอนและด้านการประเมินผลการเรียนการสอนพบว่าไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาเมืองสาละวัน แขวงสาละวัน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พบว่า

1. การส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาเมืองสาละวัน อยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเมืองสาละวัน มีการวางแผนงาน มีนโยบายเน้นการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนได้ลงมือค้นคว้าความรู้และลงมือปฏิบัติจริง และมีการพัฒนาการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ค้นคว้า ทดลองฝึกปฏิบัติแลกเปลี่ยนเรียนรู้จนค้นพบสาระสำคัญของบทเรียน ฝึกวิเคราะห์สามารถแสดงออกและมีเหตุผล จึงทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหาร ซึ่งเป็นผู้มีส่วนสำคัญในการผลักดันให้ครูจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รวมทั้งส่งเสริมให้ครูมีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบใหม่ที่ทำให้ผู้เรียนพัฒนาตนเอง ทั้งการแสวงหาความรู้ ความเข้าใจ การนำความรู้ไปสู่การดำรงชีวิตได้อย่างดีในสังคม และมีการกำกับติดตามประเมินผลการเรียนการสอนเอาใจใส่แนะนำให้ครูเข้าใจโครงสร้างหลักสูตร ส่งเสริมให้ครูได้มีการประเมินตนเองและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้วิธีที่หลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุวัฒน์ เงินคำ (2542, หน้า 23 อ้างถึงใน ทิศนา แคมมณี, 2542, หน้า 25) กล่าวว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด คือ หัวใจของการปฏิรูปการศึกษา เป็นการกระตุ้นให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและได้หันมาทบทวนตรวจสอบความคิด ความเชื่อ และการปฏิบัติตนพร้อมทั้งตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ พันธกิจใหม่ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อสนับสนุนสร้างเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะตามความมุ่งหวังของสังคม ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เมืองสาละวัน ให้ความสำคัญกับการบริหารวิชาการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพราะถือว่าเป็นงานหลักของโรงเรียนที่จะต้องร่วมกันวางแผนพัฒนา กำกับ ติดตาม และประเมินผลการเรียนการสอนอย่างใกล้ชิด เพื่อสร้างเสริมความรู้ ความเข้าใจ สร้างขวัญและกำลังใจแก่ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สามารถร่วมมือกันจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่นเดียวกับงานวิจัยของ นกนต ธรรมบวร (2542, หน้า 63) ที่ได้พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และพบว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทสำคัญต่อการปฏิรูปการเรียนรู้เป็นอย่างยิ่ง ผู้บริหาร โรงเรียนจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจ มีความมุ่งมั่นเห็นความสำคัญของการจัดการเรียนการสอน จึงจะทำให้การเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมาน แก้วคำไสย์ (2545, หน้า 143) เรื่อง บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธวัช แก้วมณีชัย (2542, หน้า 101) ที่ได้ทำการวิจัยเพื่อประเมินโครงการปฏิรูปการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครพนม พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนต้องมีบทบาทในการวางแผนสนับสนุนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยจะต้องจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนการสอนจะต้องส่งเสริมและสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้ทุกชนิดอย่างเพียงพอ จะต้องให้นักเรียนมีส่วนร่วมมากที่สุด จะต้องสร้างวินัยให้กับนักเรียน จะต้องใช้การประเมินผลตามสภาพจริง และส่งเสริมประชาธิปไตยจึงจะทำให้การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางประสบผลสำเร็จ

1.1 การส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเมืองสาละวัน ด้านการวางแผนการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เมืองสาละวัน ได้ กำหนดมาตรการผลักดันให้แผนงาน/โครงการที่ส่งเสริมการเรียนการสอนบรรลุความสำเร็จ จัดทำแผนส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการแก้ปัญหาต่าง ๆ และส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการสอนที่มีเนื้อหาและกิจกรรมที่สอดคล้องกับการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมาน แก้วคำไสย์ (2545, หน้า 143) ที่ศึกษาบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ด้านการวางแผน ผู้บริหารโรงเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เนื่องจากการวางแผนถือเป็นหน้าที่ทางบริหารที่มีความสำคัญที่สุด ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนต้องประสานสัมพันธ์และร่วมมือกันในการวางแผนการจัดหลักสูตรการเรียนการสอน จัดทำแผนการสอน และร่วมกันกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง รวมทั้งต้องประสานสัมพันธ์และร่วมมือกันกับบิดามารดา ผู้ปกครอง บุคคลในชุมชน ผู้เรียนและกับกลุ่มสาระอื่น ๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งในการปฏิบัติให้บรรลุผลดังกล่าวทุกคนที่เกี่ยวข้องต้องมีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตร การวัดและประเมินผลการศึกษา และการจัดทำแผนการสอนเป็นอย่างดี และมีค่าต่ำสุดได้แก่ การวางแผนจัดการเรียนรู้อย่างดีของหลักสูตรท้องถิ่นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับชุมชนและสังคมอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารโรงเรียนไม่เปิดโอกาสให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนรู้อย่างดีของหลักสูตรท้องถิ่น

1.2 การส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเมืองสาละวัน ด้านการพัฒนาการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจ

เนื่องมาจากผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูแสวงหาความรู้และพัฒนาตนเองให้มีคุณสมบัติตอบสนองต่อการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมที่มุ่งให้ผู้เรียนได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง ผู้บริหารสถานศึกษายังสนับสนุนการสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องโดยวิธีการต่าง ๆ เช่น อบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน เป็นต้น ให้บุคลากรเพิ่มความสามารถในการพัฒนาตนเองให้เชี่ยวชาญมากยิ่งขึ้นและเรียนรู้ที่จะปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดีขึ้นและมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ครั้งที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่ได้กำหนดให้บุคลากรมีการพัฒนาตนเอง ผู้ที่เป็นมืออาชีพ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีการพัฒนาบุคลากรและตนเองให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพ การฝึกฝนอบรมตนด้วยการเรียนรู้อยู่เสมอ ซึ่งองค์การที่จะประสบความสำเร็จนั้น บุคลากรขององค์การต้องฝึกฝนตนเองให้เป็นคนใฝ่รู้ตลอดเวลา การเรียนรู้ต้องทำทุกวันตลอดเวลาและตลอดชีวิต ทั้งหน่วยงานภายนอกก็มีการอบรมให้ความรู้โดยผ่านสื่อต่าง ๆ มีการติดตามผล ประเมินผลอย่างต่อเนื่อง มีการระดมทรัพยากรจากทุกฝ่ายทั้งทางรัฐบาลและเอกชนให้สนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

1.3 การส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเมืองสาละวัน ด้านการกำกับ ติดตาม การเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหาร เอาใจใส่แนะนำให้ครูเข้าใจจุดมุ่งหมายโครงสร้างของหลักสูตรการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้บริหารอำนวยความสะดวกแก่ครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเต็มที่ และสนับสนุนครูและบุคลากรจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้บริหารโรงเรียนทุกแห่งต่างให้ความช่วยเหลือแนะนำเสนอแนะคอยเอาใจใส่ให้กำลังใจ เพื่อให้ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งให้นักเรียนได้เรียนรู้และค้นพบองค์ความรู้ตนเอง ได้ปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อม ได้เรียนรู้กระบวนการต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต และรู้จักการประยุกต์ความรู้ไปใช้ในชีวิตจริง ซึ่งสอดคล้องกับ ทิศนา ขัมมณี (2542, หน้า 14 – 15) ที่กล่าวว่า เมื่อผู้บริหาร โรงเรียนนิเทศครูและบุคลากรให้รู้และเข้าใจ มีกำลังใจ สะดวกในการจัดทำหลักสูตรและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแล้ว ต้องคอยตรวจสอบ สังเกตดูแล เอาใจใส่ว่าครูและบุคลากรได้ปฏิบัติที่ได้นิเทศไปหรือไม่ ได้ผลเพียงไร คอยให้กำลังใจช่วยเหลืออย่างจริงจัง และมีค่าต่ำสุดได้แก่การจัดหางบประมาณ สนับสนุนการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารโรงเรียนยังไม่ให้ความสำคัญในการจัดหางบประมาณมาสนับสนุนต่อการพัฒนาการเรียนการสอนจึงทำให้การปฏิบัติงานของครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ไม่สามารถนำใช้สื่อวัสดุอุปกรณ์เข้าในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างเต็มที่

1.4 การส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเมืองสาละวัน ด้านการประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดให้มีการประเมินตนเองของนักเรียน ส่งเสริมให้ครูวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้วิธีที่หลากหลาย และส่งเสริมให้ครูนำผลงานการประเมินทุกครั้งมาปรับปรุงการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ สุวิทย์ มูลคำ (2542, หน้า 25) ที่กล่าวว่า การประเมินผลตามสภาพที่แท้จริงสามารถประเมินได้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การตรวจงาน การทดสอบ จากการรายงานของตนเอง ของครูและนักเรียน จากแฟ้มสะสมผลงาน แบบบันทึกย่อย แบบบันทึกแสดงความรู้สึก แบบบันทึกของครู นักเรียน เพื่อน ผู้ปกครอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งแฟ้มสะสมผลงานถือเป็นแหล่งข้อมูลหรือหลักฐานที่แสดงรายการความสามารถ ความสำเร็จ ความก้าวหน้า ความภาคภูมิใจที่ครูและนักเรียนนำมารวบรวมไว้อย่างเป็นระบบ ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทสำคัญยิ่งในการรวบรวมแสวงหา จัดเตรียมข้อมูล สารสนเทศ เกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน สื่อวัสดุอุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้ บรรยากาศและสภาพแวดล้อม รวมทั้งครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้วยวิธีต่าง ๆ แล้วสรุปนำมาตัดสินใจ ปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้มีประสิทธิภาพ

2. ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเมืองสาละวันที่ตั้งกักอยู่ประเภทโรงเรียนต่างกัน มีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ยกเว้นด้านการกำกับติดตามการเรียนการสอนและด้านการประเมินผลการเรียนการสอน ไม่แตกต่างกัน

ด้านการวางแผนการเรียนการสอนและด้านการพัฒนาการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารโรงเรียนมัธยมต้นมีการกำหนดมาตรการผลักดันให้แผนงาน/โครงการที่ส่งเสริมการเรียนการสอนบรรลุความสำเร็จและส่งเสริมให้ครูแสวงหาความรู้และพัฒนาตนเองให้มีคุณสมบัติตอบสนองต่อการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ เป็นสาเหตุให้ครูสอนมัธยมต้นมีการพัฒนาตนเองในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากกว่าโรงเรียนมัธยมตอนปลาย

ด้านการกำกับติดตามการเรียนการสอน และด้านการประเมินผลการเรียนการสอน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารโรงเรียนมัธยมต้นและมัธยมปลายก็มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในทิศทางเดียวกันเพื่อให้การจัดการเรียนการสอน

มีประสิทธิภาพฉะนั้นไม่ว่าโรงเรียนมัธยมต้นหรือโรงเรียนมัธยมปลาย ผู้บริหารและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนต่างก็มีความเข้าใจต่อการติดตามการเรียนการสอนและการประเมินผลการเรียนการสอน ในกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมาน แก้วคำไสย์ (2545, หน้า 143) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนต่อการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่าผู้บริหารที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีปัญหา การปฏิบัติตามบทบาท โดยรวมไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทรเพ็ญ หมั่นการ (2539, หน้า 78) ที่ได้ทำการศึกษาด้านการใช้กระบวนการวางแผน กระบวนการเรียนการสอน และกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาที่มีขนาดต่างกันมีปัญหาการใช้กระบวนการวางแผน กระบวนการเรียนการสอนและกระบวนการนิเทศภายในโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษามีความตื่นตัวและกระตือรือร้น ในการกำหนดมาตรการผลักดันให้แผนงาน/โครงการที่ส่งเสริมการเรียนการสอนบรรลุความสำเร็จและส่งเสริมให้ครูแสวงหาความรู้และพัฒนาตนเองตอบสนองต่อการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามแนวทางการศึกษาแห่งชาติและการจัดการศึกษาไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรทั่วทั้งประเทศ ด้วยการพัฒนาการบริหารงานกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

ข้อเสนอแนะทั่วไป

เพื่อให้ผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาส่งเสริมครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ได้ ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านการวางแผนการเรียนการสอน

ผู้บริหารโรงเรียนควรวางแผนจัดสรรการเรียนรู้ของหลักสูตรท้องถิ่นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับชุมชนและสังคม ควรร่วมมือกับคณะกรรมการกำหนดแนวทางการพัฒนาหลักสูตรให้มีความหลากหลายและควรจัดทำแผนงาน/โครงการปรับปรุงบรรยากาศและสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนการสอน

2. ด้านการพัฒนาการเรียนการสอน

ผู้บริหารโรงเรียนควรเข้าร่วมประชุมสัมมนาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ควรร่วมกับครูจัดทำหลักสูตรที่หลากหลายตอบสนองความถนัดและความต้องการของผู้เรียน และควรประชุมชี้แจงให้ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องเข้าใจแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3. ด้านการกำกับติดตามการเรียนการสอน

ผู้บริหารควรจัดหางบประมาณสนับสนุนการปฏิบัติงานของครูและบุคลากร
ควรกระตุ้นหรือรื้อฟื้นในการให้ความช่วยเหลือครูในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น และควรเอาใจใส่จัดหา
แหล่งเรียนรู้ในชุมชนเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอน

4. ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน

ผู้บริหารควรประเมินผลการปฏิบัติงานโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานของครู ควรประเมินผล
การปรับปรุงบรรยากาศและสภาพแวดล้อมโดยการสัมภาษณ์ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง และ
ควรประเมินผลความสำเร็จของการจัดการเรียนการสอนด้วยการใช้แบบสอบถาม

ข้อเสนอแนะแต่ละโรงเรียน

โรงเรียนมัธยมนาซ้อยสาว ควร ส่งเสริมด้านการกำกับติดตามการเรียนการสอนและด้าน
การประเมินผลการเรียนการสอน

โรงเรียนมัธยม นาไซ ควร ส่งเสริมด้านการกำกับติดตามการเรียนการสอน และด้านการ
พัฒนาการเรียนการสอน

โรงเรียนมัธยมเขล้า ควร ส่งเสริมด้านการกำกับติดตามการเรียนการสอนและด้านการ
ประเมินผลการเรียนการสอน

โรงเรียนมัธยมองแก้ว ควร ส่งเสริมด้านการกำกับติดตามการเรียนการสอน และด้านการ
พัฒนาการเรียนการสอน

โรงเรียนมัธยมสาละวัน ควร ส่งเสริมด้านการกำกับติดตามการเรียนการสอนและด้าน
ประเมินผลการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการส่งเสริมด้านการนิเทศ กำกับติดตามการเรียนการสอนที่เน้นผู้เป็น
สำคัญของ ผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา

2. ควรมีการศึกษาการส่งเสริมด้านการประเมินผลการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น
สำคัญของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา

3. ควรศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น
สำคัญ